

STRUGA (MACEDONIA),
17-20 mai 2007

BALKAN BLACK SEA GESHER

Un program flexibil pentru oameni deschiși

O inițiativă a Departamentului de Dezvoltare Comunitară al JDC (Joint) - cu sprijinul Fundației „Harry și Jeanette Weinberg” -, „Gesher” a luat ființă pentru a crea o punte între tinerii evrei din regiune. Programul urmărește să motiveze, să implice și să atragă participanții către activități comune - în diferite domenii. Programele pe care acest proiect urmărește să le introducă sunt flexibile și creative, se adresează tuturor celor care cred că au un cuvânt de spus în privința identității evreiești în secolul XXI. Așa cum arăta cu acest prilej Jorge Diener, proiectul intenționează să se dezvolte și pentru grupe de vârstă mai înaintate - să devină un forum de întâlnire și dezbateră pe cele mai diverse teme.

Ce este Gesher?

„Istoria sefardă a expulzării din Spania”; „Krav Maga (curs israelian de auto-apărare)”; „Teatrul evreiesc - un teatru cu un scop”; „Publicitatea = Propagandă”; „Dansuri israeliene”; „Tremurând în fața lui Dumnezeu” - iată doar programele care s-au desfășurat într-o singură oră și jumătate.

Programul propriu-zis

Oren Ashkenazi, cel mai cunoscut și apreciat profesor de dansuri israeliene din regiune, a reușit să insufle o atmosferă atât de plăcută încât (non-stop) holul hotelului a fost întesat de tineri care exersau pașii unor coregrafii realizate de instructor și de alți colegi de-ai săi israelieni. Cine a vrut a putut participa în atelierul de artă, cine a dorit să se relaxeze cu „Biblioyoga” a avut toate condițiile. Deopotrivă, au fost cursuri și dezbateri despre religie, istorie, literatură, actualitate israeliană, evreiască, în general, în lume.

Conducerile comunităților invitate în familia „Gesher”

Pentru prima oară la întâlnire au fost prezenți reprezentanți ai conducerilor comunităților evreiești din Macedonia, Bulgaria, Grecia, Turcia, Ucraina, Serbia, Croația și România. F.C.E.R. a fost reprezentată de ing. Paul Schwartz, vicepreședinte, și ing. Rudy Marcovici, șef de cabinet al președintelui F.C.E.R. Directorul JOINT pentru Bulgaria, România și Ungaria și, totodată,

Al șaselea stâlp de susținere al Podului Balcanilor și Mării Negre - „Balkan Black Sea Gesher” (punte) - a fost construit recent, la Struga, în Macedonia. Organizatorii au ales acest loc cu aer atemporal, pierdut între munții dintre Albania și fosta Iugoslavie, ca destinație pentru programul care a debutat în 2002, în Bulgaria. S-a dovedit o alegere reușită, de la început până la sfârșit. Un peisaj de poveste, cu lebede care „se plimbă” agale pe râu, cu cetățui și orașe cu iz medieval, au completat un seminar pregătit până în cel mai mic detaliu.

directorul Programelor Regionale Weinberg în Europa, Jorge Diener, i-a invitat pe toți cei prezenți la o dezbateră referitoare la sensul și direcția colaborării regionale în domeniul proiectelor cu un caracter iudaic. Cu acest prilej, ing. Paul Schwartz a manifestat deschiderea F.C.E.R. pentru sprijinirea unor asemenea proiecte și pentru diverse colaborări cu reprezentanții tuturor comunităților evreiești prezente. În condițiile în care aceste comunități sunt împuținate numeric, o asemenea inițiativă este menită să apropie indivizi care astfel pot simți că fac parte dintr-o familie evreiască mai mare. Cu același prilej, domnia-sa a prezentat participanților proiectul Festivalului „Euro-iudaica”, ce va avea loc între 24 și 27 iunie, în Capitala Culturală a Europei, Sibiu, și i-a invitat pe toți cei interesați să participe la acest prim eveniment de o asemenea amploare. La finalul întâlnirii s-a constituit un comitet restrâns ce se va ocupa de dezvoltarea unor proiecte regionale în cadrul programului „Gesher”.

Organizatorii

Un program făcut de tineri pentru tineri. Așa s-ar putea rezuma felul în care a fost construit acest program. Este un fapt mai mult decât important, încurajat chiar de reprezentanții JOINT - directorul JOINT pentru Europa, Alberto Senderey, și Jorge Diener, cel care, printre multe alte responsabilități enumerate mai sus, este și director JOINT pentru România. Cei 21 de tineri care și-au asumat munca organizării au depus un efort considerabil. Pregătirile au început cu luni în urmă și fiecare a avut misiunea sa exactă. Mare parte din merit

le-a revenit celor două tinere responsabile de program, Julia Dandolova (Bulgaria), director al programului „Gesher”, și Lela Sadikario (Macedonia), coordonator al acestui program. Lela, fata crescută în mica obște iudaică din Skopje, nu a putut să își reprime la final lacrimile de emoție. Într-un fel, timp de patru zile, comunitatea sa și-a dublat dimensiunile prin prezența celor aproape 400 de tineri.

„Veteran” între organizatorii din România este Adrian Gueron. Tânărul a fost în echipa „Gesher” încă de la prima ediție, cea din Bulgaria. Lui i s-au alăturat, în timp, Dalia Golda, Dana Vereanu, Erwin Șimșensohn, Anda Dumitru și Gabriela Bucățică - cei care au muncit cu sârg pentru reușita programului. Dalia și Dana ne-au mărturisit cu mândrie că textul imnului „Gesher” - repetat frecvent - le aparține, așa că noi, cei din România, a trebuit să îl cântăm așa cum se cuvine.

Ohrid, oraș-patrimoni

Organizatorii nu au vizitat în prealabil orașul Ohrid doar în scop turistic. Ei au pregătit un program interactiv - o „vânătoare de comori” sau un „concurs de orientare” - prin care tinerii au putut vizita cele mai importante obiective turistice ale orașului. Despre orașul Ohrid cel mai clar vorbesc imaginile. Lacul, cetatea, orașul cu străduțe înguste, construit în etaje pe dealuri, reprezintă un spațiu pe care este un privilegiu să îl poți vizita. Macedonia nu este o țară cu oameni cu venituri mari, nici chiar față de noi, cei veniți din România. Există, însă, o căldură și o simplitate a oamenilor și locurilor care fac din ea un spațiu ospitalier.

Shabat Shalom!

...și-au rostit la unison vineri seara toți participanții. Au urmat pupături „internaționale”, cu cei cunoscuți, dar, de ce nu, și cu cei pe care nu i-ai văzut în viața ta. O seară care ne-a apropiat „într-o unitate în diversitate” - slogan al Uniunii Europene, atât de valabil și în ceea ce privește acest răgaz autentic iudaic. Fiecare a putut participa la o ceremonie de *Kabat Șabat* - fie conform tradiției ortodoxe, fie alternativ, însoțit de muzica lui Shlomo Carlebah sau doar pentru femei. Bucureșteanul regizor de film, Erwin Șimșensohn, membru al Comitetului de Conducere al F.C.E.R., a fost cel care a oficiat ceremonia în stil *Carlebah*, la care au luat parte tineri din toate țările participante.

La cina festivă, Kidușul a fost din nou cântat de Jorge Diener, care reușește să surprindă mereu prin ceva nou asistența. Dincolo de glasul remarcabil, în pauzele seminariilor l-am putut urmări interpretând la pian, în holul hotelului. Cei mai buni la muzică, au spus că el chiar se pricepe...

Gesturi de prietenie, la final

„Balkan Black Sea Gesher” s-a încheiat cu un program prezentat de Erwin Șimșensohn și de Jack „Jacko”, din Turcia. În program a evoluat Benita, gimnasta din Bulgaria ce îi uimește de fiecare dată pe participanți, grupul de dansuri „Nahar Haesh” din Serbia, cantorul Sinagogii din Belgrad, cu o serie de cântece în dialectul Ladino, al evreilor sefarzi. Apoi a urmat *șuk-ul* cu surprize... Fiecare participant a adus un obiect specific țării de proveniență și s-a negociat pe îndelete. Obiectele de artizanat, alimentele și băuturile specifice (printre care și tradiționala noastră țuică...) s-au bucurat de mare succes. La final, toți banii obținuți au fost donați unei case de copii din Macedonia.

Așa se încheie o poveste de patru zile care este gata să continue printr-o serie de programe de mai mică anvergură și printr-unul de amploare, la anul. Nu se știe încă locul de desfășurare, dar surpriza o vor scoate, cu siguranță, din mână organizatorii.

LUCIANA FRIEDMANN

C
R
O
N
I
C
A

A
N
T
I
S
E
M
I
T
I
S
M
U
L
U
I

CHRISTOPHER SMITH,
vicepreședintele
Comitetului de
Relații Internaționale
din cadrul Camerei
Reprezentanților
a S.U.A.

„Antisemitismul este o formă particulară insidioasă a urii”

Congresmanul Christopher Smith este un mare prieten al României. Prezent în țara noastră începând din 1985, el a cunoscut și tarele regimului Ceaușescu, pe care a încercat să le dezvăluie opiniei publice americane, și eforturile țării noastre după 1989 de instaurare a democrației, pe care le-a sprijinit, fiind autorul rezoluției de primire a României în NATO. Este unul dintre cei mai cunoscuți militanți pentru respectarea drepturilor omului și, în această calitate, este puternic implicat în combaterea antisemitismului. Preocupat de situația evreilor din statele comuniste, l-a cunoscut pe rabinul Rosen, de la care a aflat despre odiosul târg al lui Ceaușescu: evrei contra bani. Ca membru al Comisiei S.U.A. pentru Securitate și Cooperare în Europa, a fost unul dintre inițiatorii conferinței O.S.C.E. de la Viena care s-a ocupat și de problema antisemitismului, a participat la cea de la Cordoba și a fost prezent și la cea de la București. Cu acest prilej, domnia-sa a acordat un interviu R.E.

„Am decis să organizăm aceste conferințe în 2002, când, la o audiere în Camera Reprezentanților, ne-am dat seama de reizbucnirea bruscă a antisemitismului în anumite țări ale O.S.C.E., inclusiv în țara mea. Trebuie să fim conștienți - Holocaustul s-a întâmplat ieri și pentru a ilustra situația de astăzi vreau să-l citez pe dr. Samuels de la Centrul Wiesenthal din Paris (pe care l-am amintit și în cuvântarea mea rostită la O.S.C.E.): „Timp de 30 de ani, Holocaustul a acționat ca un strat de teflon puternic împotriva antisemitismului fășș. Dar acest teflon s-a erodat și ceea ce până atunci s-a considerat de prost gust și incorect politic, azi devine doar o opinie și această stare de fapt ar putea avea consecințe grave. Avem suficiente exemple concludente în acest sens, cel mai ilustrativ

fiind cel al Iranului, care, pe de o parte neagă Holocaustul, pe de altă parte, cere distrugerea statului Israel”; ne-a declarat congresmanul american, care ne-a atras atenția și asupra coalizării ciudate, de exemplu în Franța, a extremei drepte și stângi și a musulmanilor extremiști în propagarea antisemitismului, a antiisraelismului. „Antisemitismul - a opinat Chris Smith - este o formă specială, insidioasă a urii, cu consecințe oribile, inclusiv genocidul. Nu este justificată nici atitudinea ostilă față de Israel, țară cu o democrație reală și stabilă, pe care noi, Statele Unite, o sprijinim. Din această cauză, suntem și noi ținta urii extremiștilor, antiamericanismul însoțind toate manifestările antiisraeliene”.

L-am întrebat pe congresman despre eficiența conferințelor O.S.C.E.

„De la bun început, multe țări din O.S.C.E. au considerat că a aborda numai problema evreilor ne-ar expune la riscuri. De aceea au propus includerea pe agendă și dezbateră și a altor forme de intoleranță. Dar, părerea mea este că oricât de bine intenționate au fost aceste propuneri, ele au diluat concentrarea noastră asupra acestei teme atât de importante. Holocaustul și moștenirea Holocaustului nu trebuie date uitării, mai ales în contextul existenței negaționiștilor. La fiecare conferință O.S.C.E., statele participante s-au angajat să pună în practică cele declarate. Deși în anumite state au fost înregistrate progrese, în alte state actele antisemite nu au putut fi oprite sau chiar s-au înmulțit, concludent fiind recentul raport, dat publicității în preajma conferinței de la București, privind creșterea incidentelor antisemite în lume. De aceea, trebuie găsite și puse în aplicare cele mai eficiente măsuri de combatere a acestor manifestări”, ne-a declarat Chris Smith. (E.G.)

Nici nu se putea un titlu mai potrivit ca „Timpul European” („Europaeus Idö”) pentru o publicație - maculatură ce apare la Sfântu Gheorghe în limba maghiară și care prin cele scrise într-un număr recent (14-27 aprilie) ne amintește de epoca Holocaustului, când sub egida antisemitismului rasial și a culpabilizării poporului evreu s-au comis cele mai abominabile crime împotriva umanității. Autorii acestui număr de ziar par să fi rămas la nivelul timpurilor de atunci sau poate vor să le reinvie. Căci, timpul Europei de astăzi le repudiază și le condamnă. Și în loc să-și manifeste neliniștea pentru faptul că în Ungaria de astăzi apar semne îngrijorătoare de recrudescență antisemită, declanșează o adevărată ofensivă de calomniere a poporului evreu, a Israelului și a iudaismului în general. Și toate acestea deoarece câțiva tineri israelieni care trăiesc și studiază în capitala Ungariei își exprimă dezacordul și fac observații critice, în presa israeliană, poate pe drept dure, la adresa unor manifestări antisemite pe care le-au trăit pe propria lor piele. Sensibilitatea lor este explicabilă dacă ne gândim că au trecut doar șase decenii de la data când regimul horthyst, în strânsă colaborare cu Germania nazistă, a trimis sute de mii de evrei în camera de gaze de la Auschwitz.

Ce-i drept, atacul murdar nu este dezlântuit doar împotriva iudaismului, sionismului și Statului Israel. În spiritul stereotipului antisemit de altă dată, este calomniat și guvernul Gyurcsany. Pentru că nu promovează o politică antisemită de stat, el este acuzat în editorialul publicației că a împins Ungaria sub dominație sionistă. Sub titlul „Talmudul despre neevrei”, se publică citate rupte din context, deformate, falsificate, răstălmăcindu-se astfel învățăturile talmudice despre neevrei. Ne întrebăm dacă autorii au citit măcar un rând din Talmud sau ce fel de literatură i-a inspirat în redactarea acestui articol care cuprinde texte a căror falsitate a fost demonstrată de mult. Să amintim doar de cazul faimosului proces Rohling-Bloch de la sfârșitul secolului al XIX-lea, în care s-a demonstrat, fără drept de apel, că falsificatorii Talmudului habar n-aveau de limba ebraică și nu cunoșteau Talmudul. Acest lucru se poate aplica și în cazul de față.

Sub titlurile: „Războiul sionist” și „Întrebări și răspunsuri despre Israel și sionismul evreiesc internațional” (de parcă ar exista și alt sionism, nu numai evreiesc), sunt citate acuzațiile unor extremiști antiisraelieni împotriva unor măsuri și politici ale Statului Evreu, trecându-se cu bună știință sub tăcere situația complexă din regiune, amenințările teroriste, în general istoria tensionată a Israelului. De asemenea, se reia teza mult vehiculată a antisemitismului despre conspirația mondială evreiască, autoarea tuturor războaielor actuale din lume. Într-un alt articol, „Cine sunt adevărații antisemiți?”, evreii unguri sunt învinovați pentru „tragedia istorică” a Ungariei.

Mai mult decât atât. Nu este suficient că limbajul articolelor amintește de retorica cea mai condamnată, folosită de presa nazistă, ea este susținută și de caricaturi preluate din aceeași presă care, altădată, instigau la pogrom. Citind revista „Timpul European”, ne dăm seama că această maculatură odioasă de la Sf. Gheorghe ar putea ușor lua locul întâi în „concursul” publicațiilor antisemite din țara noastră.

EVA GALAMBOS,
LYA BENJAMIN